

ChristenUnie

Motie bij agendapunt 19: oproep tot maatschappelijk debat over de zorg in onze gemeente

De Raad van de gemeente Alphen aan den Rijn in vergadering bijeen op 16 juli 2020;

Constaterende dat:

Vijf jaar geleden tal van taken in het sociaal domein gedecentraliseerd zijn naar de gemeente. Wij voor een groot deel verantwoordelijk zijn geworden voor zorg, werk en jeugdhulp, zoals vastgelegd in de nieuwe wetgeving, die op 1 januari 2015 van kracht ging: de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de Participatiewet en de Jeugdwet. De decentralisaties in het sociale domein waren een stap naar zorg dichterbij de burger; meer met professionals aan de keukentafel, minder bureaucratie en een meer integrale aanpak. Vanuit het Rijk was het vooral de bedoeling om te ontzorgen en om daarmee en passant geld te besparen. Om dit te realiseren was een transformatie nodig van het generieke systeem met zijn zware accent op verzekeren en verzorgen naar een stelsel waarin meer wordt uitgegaan van burgerkracht en waarin ondersteuning en activering wordt gevonden in de samenleving.

De uitdaging voor gemeente na 1 januari 2015 was niet gering: betere zorg voor minder geld.

Overwegende dat:

- We in Alphen aan den Rijn een goede start hebben gemaakt met de decentralisaties door het contracteren van de Wmo en Jeugdzorg bij partijen die tezamen een consortium hebben gevormd, hierdoor meer samenwerking is bereikt tussen zorgverleners; een snellere en laagdrempelige toegang; en geen schotten tussen budgetten. Het Serviceplein en Rijnvicus integraal samenwerken op het gebied van de Participatiewet.
- Het sociaal domein een ingewikkeld netwerk kent van betrokken instanties en financiering. De resultaten van zorg en hulp soms moeilijk te meten zijn. Het daarom lastig voor is voor ons als gemeenteraad om te bepalen aan welke knoppen we kunnen en willen draaien.
- In het Adviesrapport 'Decentrale taak is politieke zaak' van De Raad van het Openbaar Bestuur (ROB) is geconstateerd, dat er nog niet voldaan is aan de randvoorwaarden voor effectieve lokale sturing in het sociaal domein, onder andere doordat het Rijk onvoldoende middelen verstrekt met te weinig mogelijkheid om te sturen op de omvang van de taken.
- Uit het rapport ook bleek dat gemeenteraden erg betrokken zijn bij inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben. Het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes in de zorg blijft echter vaak achterwege.

In de raads werkgroep Sociaal Domein de vraag leeft om met meerdere partijen te praten over hoe we onze zorg beter kunnen inrichten, zodat we het verschil kunnen maken voor wie zorg nodig heeft. We dit op de heisessie hadden willen bespreken.

Roept het college op tot:

- Het organiseren van een maatschappelijk debat tussen politiek en relevante zorgorganisaties, Adviesraad Samenleving, onderwijs, maatschappelijke en culturele organisaties, en betrokken inwoners over de manier waarop we op lokaal niveau samen de zorg nu vormgeven en organiseren en waar nodig willen verbeteren en aanscherpen. (Het is op deze bijeenkomst beslist niet de bedoeling om een beleidsevaluatie te doen.)

- In het debat onder meer de volgende vragen te bespreken die ons helpen bij de doorontwikkeling:
 - Zijn de verwachtingen van de transitie uitgekomen?
 - Hoe staat het er nu voor in het sociale domein in Alphen aan den Rijn?
 - Wat kunnen we lokaal anders organiseren of initiëren om meer maatschappelijk rendement te behalen.
 - Wat hebben we nodig om meer aan de preventiekant te kunnen inzetten dan nu mogelijk is?
- Verzoekt het college het genoemd debat zo spoedig mogelijk te organiseren en indien dat mogelijk is voor de begrotingsbehandeling (dus voor half oktober 2020).
- En daarbij de raad te betrekken in de organisatie via de raadswerkgroep sociaal domein.

En gaat over aan de orde van de dag,

CDA	Nieuw Elan	GroenLinks	RijnGouweLokaal	CU	SGP
Marjon Verkleij	André de Jeu	René Driesen	Ank de Groot	Caroline Blom	Hans van Kuijk

D66	Dorpen & Wijken Belangen	VVD
Maurits de Vries	Peter Bontekoe	Anouk Noordermeer

Toelichting op maatschappelijke en sociale problemen waar we nu tegenaan lopen:

Tot nu toe hebben wij in onze gemeente het financieel tekort op het sociaal domein kunnen aanvullen, en hebben de aanvullingen op het gemeentefonds voor onze gemeente nog steeds gunstig uitgepakt. De vraag is echter of dat in de toekomst ook mogelijk blijft. Vandaar dat een debat met de samenleving nu moet plaatsvinden en moet leiden tot keuzes die we nu niet durven of willen maken.

De jeugdzorg ook in Alphen aan den Rijn zwaar onder druk staat. De oplossing voor een ontoereikend budget voor een almaar groeiende clientèle lijkt voor de hand te liggen: meer geld. Echter er zijn meer fundamentele keuzes nodig, zodat preventie in de jeugdzorg echt inhoud krijgt. Moet bijvoorbeeld de toegang tot jeugdzorg begrensd worden? Kan bij vechtscheidingen een coach een uitkomst bieden om dure jeugdzorg te voorkomen?

De invoering vanuit het Rijk van het standaard abonnementstarief voor huishoudelijke hulp van €19,00 per maand (onafhankelijk van inkomen) in 2019 zorgt voor een forse aanzuigende werking. Hierdoor de Wmo-budgetten van onze gemeente nog verder onder druk komt te staan. Moet daarom de reikwijdte van de Wmo beperkt worden? Hoe zien we de betekenis van sport en cultuur als basisvoorziening om dure zorg te voorkomen, respectievelijk om meer mensen mee te laten doen?

Meer mensen krijgen dichtbij huis in hun eigen buurt of wijk maatschappelijke zorg vanwege de decentralisatie. Voor ouderen die langer thuis wonen wordt hun leefstijl belangrijk, evenals de betekenis van vrijwilligers en mantelzorgers om hen heen.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet uitgesteld is naar januari 2022, wat voor onze gemeente nog steeds leidt tot extra kosten.

Het tot stand komen van het Respijthuis GGZ heeft lang geduurd omdat er vaak bezwaren van omwonenden kwamen. Waar moeten GGZ-cliënten wonen? Men is op voorhand bang dat ze overlast veroorzaken? Welke andere doelgroepen moeten meer kans krijgen op een woning?